**Vastaus kirjalliseen kysymykseen**
**KKV 3/2024 vp**

# Vastaus kirjalliseen kysymykseen tekoälyn vaikutuksista oppimiseen korkeakouluissa

**Eduskunnan puhemiehelle**

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ari Koposen / ps, kansanedustaja Sara Seppänen / ps ja kansanedustaja Teemu Keskisarja / ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 3/2024 vp:

> Onko tekoälyn vaikutukset korkeakouluissa oppimiseen huomioitu ja
>
> mitä toimia tehdään, jotta jatkossakin korkeakouluista valmistuu oikein perustein?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Korkeakouluilla on laaja autonomia sekä opetuksen ja tutkimuksen vapaus. Tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapauden turvaa Suomen perustuslaki (1999/731, 16§). Autonomiansa puitteissa korkeakoulut päättävät opintojärjestelyistään, kuten opintojen ja kuulustelujen sekä tenttien järjestämistavoista. Korkeakoulut ovat aktiivisesti kehittäneet toimintaansa mm. tekoälyn hyödyntämiseen liittyvää ohjeistusta ja sääntöjä laatimalla.

Korkeakoulut ovat olleet aktiivisia niin tekoälyn hyödyntämisessä kuin sen vaikutusten ajankohtaisessa huomioimisessa. Esimerkiksi ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene on julkaissut sekä suositukset tekoälyn hyödyntämisestä ammattikorkeakouluille, opinnäytetöiden eettiset suositukset sekä koulutusohjelman tekoälystä muutosmahdollisuutena. Yliopistoilla on vastaavia ohjeita

Esimerkiksi Arenen materiaaleissa on kuvattu ammattikorkeakoulujen suosituksia eettisestä ja vastuullisesta opinnäytetyöprosessista. Suositukset perustuvat lainsäädäntöön sekä tiedeyhteisön kansainvälisiin ja kansallisiin eettisiin periaatteisiin, linjauksiin ja suosituksiin. Suositukset on muotoiltu opiskelijan ja ohjaajan muistilistoiksi ja niitä avaavaksi tekstiksi. Muistilistojen lisäksi on esitetty suosituksia myös ammattikorkeakouluille organisaatioina.

On erittäin tärkeää, että korkeakoulut tarkastelevat omia ohjeitaan ja toimintatapojaan erilaisten tekoälysovellutusten yleistyessä. Tekoälyn vaikutukset ulottuvat korkeakoulutukseen ja tieteeseen siinä missä muillekin yhteiskunnan osa-alueille.

Tekoälyyn liittyvien ohjeiden ja käytäntöjen lisäksi on huomioitava, että olemassa olevat opiskeluun ja opetukseen liittyvät eettisen ja vastuullisen toiminnan säännöt sekä henkilötietojen käsittelyyn, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset ovat yleisiä sääntöjä ja periaatteita, jotka tulee huomioida, kun tekoälyä hyödynnetään opiskelussa ja opetuksessa. Peruslähtökohta on, että opiskelijat ja korkeakoulujen henkilöstö noudattavat lakeja, säädöksiä, sääntöjä ja periaatteita.

Ammattikorkeakoululaki ja yliopistolaki velvoittavat korkeakoulut osallistumaan ulkoiseen toimintansa ja laatujärjestelmiensä arviointiin säännöllisesti. Korkeakoulujen laatua arvioi muun muassa Kansallinen koulutuksen arviointikeskus laatujärjestelmien auditoinnilla sekä erilaisilla teema-arvioinneilla. Suomalaisen auditointimallin tavoitteena on tukea korkeakouluja niiden laatujärjestelmien kehityksessä. Tarkastelun kohteena ovat ne menettelytavat, joilla korkeakoulu pitää yllä ja kehittää toimintansa laatua. Korkeakoulu saa auditoinnin läpäistyään kuusi vuotta voimassa olevan laatuleiman.

Koulutuksen ja tutkimuksen laatu ovat elintärkeitä korkeakoulujen kaiken toiminnan kannalta. Vain laadukkaalla korkeakoululla on mahdollisuus olla kiinnostava kumppani eri toimijoille. Laadukas koulutus ja tutkimus edistävät uusien innovaatioiden syntymistä, vahvistavat instituutioita ja demokratiaa sekä parantavat sosiaalista yhteenkuuluvuutta yhteiskunnassa.

Helsingissä 1.3.2024

Tiede- ja kulttuuriministeri Sari Multala

**VN/4704/2024-OKM-2**

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Multala Sari 913082414

2024-03-01